

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi meripelastuspalvelusta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan annettavaksi erityinen laki meripelastuspalvelusta. Lailla säädettäisiin viranomaisten velvollisuudesta suorittaa meripelastuspalvelua ihmishengen pelastamiseksi. Meripelastuspalvelun suunnittelu-, johto- ja valvontavastuu on tarkoitus säilyttää edelleen rajavartiolaitoksella. Muiden viranomaisten osallistuminen meripelastuspalveluun katsottaisiin niille kuuluvaksi lakisääteiseksi virkatehtäväksi.

Esitys sisältää myös nykyistä yksityiskohtaisempia säännöksiä yksityisen kansalaisen velvollisuudesta avustaa viranomaisia meripelastuspalvelussa. Meripelastuspalveluun kuuluvia teh-

täviä voitaisiin esityksen mukaan tarvittaessa uskoa myös pelastuspalvelutehtävissä toimiville vapaaehtoisille järjestöille, jolloin niistä koituvia kustannuksia voitaisiin korvata järjestöille valtion varoista.

Meripelastuspalvelu on tarkoitus lailla järjestää suunnilleen sellaiseksi kuin se on kehitetty rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön ja sisäasiainministeriön vahvistaman meripelastusohjeen nojalla.

Uudistus on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1982 purjehduskauden aikana.

YLEISPERUSTELUT

1. Esityksen yhteiskunnallinen merkitys

1.1. Tavoitteet

Meripelastusjärjestelyjä, joiden tarkoituksena on ihmishengen pelastaminen merihädästä tai merialueella uhkaavasta vaaratilanteesta, on tarpeen tehostaa niin, että kaikki käytettävissä olevat voimavarat voidaan tarvittaessa ennakolta laadittujen suunnitelmien mukaisesti keskittää välttämättömien toimenpiteiden suorittamiseen. Järjestelmän kehittämällä pyritään siihen, että ainakin vilkkaimmin liikennöidyillä merialueilla voitaisiin ylläpitää sellaista toimintavalmiutta, että merihätään tai muuhun vaa-

raan joutuneille ihmisille voitaisiin antaa apua kohtuullisessa ajassa. Tämä tosin edellyttää, että merellä liikkujat ovat omalta osaltaan varustautuneet vähintään hyvän merenkulkutavan mukaisin merenkulku- ja pelastusvälinein.

1.2. Keinot

Merialueella toimivien tai toimintansa sinne ulottavien viranomaisten, vapaaehtoisten pelastusjärjestöjen ja yksityisten henkilöiden voimavarojen kokoamisella ja yhteensovittamisella voidaan saavuttaa jo nykyisellään ainakin välttävä meripelastusteho. Viranomaisten alueelli-

nen ryhmittyminen on tapahtunut meripelastuspalvelun järjestämisen kannalta sattumanvaraisesti. Sen vuoksi on välttämätöntä järjestää meripelastuspalvelu alueellisesti siten, että siitä pääasiassa vastaavat ne viranomaiset, jotka muutoinkin kullakin alueella toimivat. Tästä johtuu, ettei meripelastusjärjestelmää voida rakentaa vain jonkin viranomaistahon varaan. Sellainen ei olisi taloudellisesti mahdollista eikä muutoinkaan tarkoituksenmukaista. Näin ollen, jotta meripelastuspalvelu voitaisiin järjestää tarkoituksenmukaisesti, tulisi siitä eri viranomaisille, yhteisöille ja yksityisille kansalaisille kuuluvien velvollisuuksien ja oikeuksien perustua riittävän yksityiskohtaisesti lakiin.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu

2.1. Nykyinen tilanne

2.1.1. Lainsäädäntö

Ihmishengen pelastamiseksi suoritettavaa meripelastuspalvelua koskeva lainsäädäntö on niukka ja tulkinnanvarainen. Nimenomaisia säännöksiä viranomaisille kuuluvasta meripelastusvelvoitteesta on vain rajavartiolaitosta ja merenkulkulaitosta koskevassa lainsäädännössä (laki ja asetus rajavartiolaitoksesta; 5/75 ja 2/76, asetus merenkulkuhallinnosta; 299/25 sekä luotsausasetus; 393/57). Voimassa oleva meripelastuspalvelujärjestelmä ihmishengen pelastamiseksi merihädästä tai merialueella ukaavasta vaaratilanteesta nojautuu sisäasiainministeriön vahvistamaan meripelastusohjeeseen, joka on saatettu voimaan järjestelyistä pelastuspalvelun kehittämiseksi 15 päivänä maaliskuuta 1973 annetun valtioneuvoston päätöksen nojalla. Meripelastusohjeen valmistelu on tapahtunut yhteistoiminnassa sisäasiainministeriön apuna toimivan valtakunnallisen pelastuspalvelun neuvottelukunnan kanssa. Neuvottelukunnassa ovat edustettuina kaikki ne viranomaiset, joille ohjeella on suunniteltu antaa tehtäviä, sekä Suomen Meripelastusseura.

Meripelastusohje on muodollisesti puutteellinen erityisesti puolustusvoimia koskevalta osaltaan, koska puolustusvoimista annetussa laissa (402/74) edellytetään puolustusvoimien tehtä-

vistä säädettävän lailla. Rajavartiolaitosta lukuun ottamatta on voitu käytännössä todeta, että meripelastusohjeella määrätyt muita viranomaisia koskevat velvoitteet ovat aiheuttaneet tulkinnanvaraisuutta. Tätä on esiintynyt erityisesti siltä osin, onko meripelastuspalveluun osallistuminen virka-apua rajavartiolaitokselle vai kuuluuko se viranomaisten omiin tehtäviin. Puolustusvoimia lukuun ottamatta voitaisiin tästä ehkä säätää asetuksella.

Yhteisöjä ja yksityisiä kansalaisia koskevat säännökset eivät niukkuudestaan huolimatta ole käytännössä aiheuttaneet tulkintavaikeutta. Niiden sijoittaminen rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a §:ään (358/67) ja sen välityksellä palo- ja pelastustoimesta annettuun lakiin (559/75) ei olisi enää tarkoituksenmukaista, jos meripelastuspalvelusta muutoin säädettäisiin erityisessä laissa.

2.1.2. Käytäntö

Meripelastuspalvelun voitaneen katsoa toimineen mainitun meripelastusohjeen nojalla vähintäänkin välttävästi. Puolustusvoimat ovat vakiintuneesti osallistuneet meripelastustehtäviin merkittävällä panoksella, ja tämä on tarkoituksena vastaisuudessaakin. Nykyinen tilanne on kuitenkin puolustusvoimien samoin kuin myös muiden viranomaisten osalta aiheuttanut tulkintavaikeutta niin kustannusten jakautumisen kuin aktiivisen pelastustoiminnan oma-aloitteen käynnistämisen osalta.

Eräissä tapauksissa on osallistumista meripelastukseen rajavartiolaitoksen ohella tai alueilla, joilla ei ole rajavartiolaitoksen yksiköjä, sen sijasta pidetty virka-apuna rajavartiolaitokselle. Epäselvyyttä on aiheutunut siitä, onko meripelastusvoimia käynnistettävä, kun virka-apua koskevaa pyyntöä ei esitetä, ja siitä millaisiin toimiin tällöin voidaan ryhtyä. Meripelastusohje on kuitenkin laadittu tarkoittamatta meripelastuspalvelua virka-avuksi. Siihen kuuluvat toimet ovat meripelastusohjeen pohjana olevan valtioneuvoston päätöksen mukaisesti kunkin viranomaisen omia virkatehtäviä, joiden suorituskustannukset jäävät viranomaisten itsensä kannettaviksi. Tältä osin epäselvyyttä on voinut jossain määrin lisätä se, että kustannuksia puolustusvoimien helikopterikaluston käyttämisestä meripelastustehtäviin on eräiltä osin ollut korvattava sisäasiainministe-

riölle pelastuspalvelua varten myönnettyistä varoista.

Käytännön meripelastustilanteissa on eri viranomaisten kohdalla esiintynyt tulkintavaikeuksia myös siitä, miltä osin meripelastustehtäviin osallistuminen syrjäyttää tai sen tulisi syrjäyttää viranomaisille säädettyjen muiden tehtävien suorittaminen.

2.2. Valmisteluvaiheet

2.2.1. Lausunnonantajat

Esitystä valmisteltaessa on siitä hankittu lausunnot kaikilta niiltä viranomaisilta, jotka ovat meripelastusohjeen mukaisesti osallistuneet meripelastuspalveluun. Lausunnot on hankittu oikeusministeriöltä, puolustusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä ja liikenneministeriöltä, pelastuspalvelun valtakunnalliselta neuvottelukunnalta, Suomen Meripelastusseuralta sekä Suomen Kaupunkiliitolta. Lausunnonantajat kannattivat oikeusministeriötä lukuun ottamatta yksimielisesti meripelastusta koskevien velvoitteiden ja oikeuksien säätämistä erityislaissa. Oikeusministeriö katsoi lausunnossaan, että tätä esitystä suppeamman puitelain säännökset, joista myös oli laadittu luonnos, voitaisiin antaa asetuksella. Oikeusministeriökin piti kuitenkin perusteltuna lain säätämistä, jos säännökset olisivat yksityiskohtaisempia. Liikenneministeriö, pääesikunta ja ilmailuhallitus pitivät tärkeänä, että joko annettavassa laissa taikka sen nojalla annettavassa asetuksessa yksityiskohtaisesti säädettäisiin viranomaisille kuuluvien niiden keskeisten muiden virkatehtävien ja meripelastuspalveluun osallistumisen välisestä ensisijaisuudesta. Valtiovarainministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota siihen, että sisäasiainministeriön tulisi selvittää meripelastuksesta valtiolle koituvat kustannukset, jotta voitaisiin toteuttaa jonkinlainen menrenkulkijoilta kannettava meripelastusmaksun järjestelmä. Tätä koskevia säännöksiä ei sisälly esitykseen, koska on katsottu, että lausunnossa tarkoitettu selvitystyö on tarkoituksenmukaisinta suorittaa erikseen. Suomen Meripelastusseura ja Suomen Kaupunkiliitto pitivät välttämättöminä, että annettavaan meripelastuslakiin sisältyisi säännökset, joiden mukaisesti valtio voisi uskoa eräitä meripelastuspalveluun kuuluvia tai siihen liittyviä tehtäviä vapaaehtoisten järjestöjen suoritettaviksi sekä korvata niiden suorittamisesta

aiheutuvat kulut. Esitys rakentuu tältä osin samankaltaiselle pohjalle kuin väestönsuojelulain (438/58) 8 ja 27 §:n säännökset.

3. Esityksen organisatoriset ja henkilövaikutukset

Esityksen organisatorinen vaikutus on keskeisesti siinä, että myös muiden viranomaisten kuin rajavartiolaitoksen osallistuminen pelastuspalveluun olisi niille kuuluva virkatoimi, joka ei ole virka-apua. Näin ollen tarkoituksena on edellä mainitun valtioneuvoston päätöksen mukaisesti edelleen, että kukin viranomainen ottaa hallinnonalansa kehittämisessä huomioon myös meripelastuspalvelusta johtuvat kehittämistarpeet. Lakiehdotuksessa ei ehdoteta meripelastuspalvelua tehostettavaksi erillistoinenpitein, minkä vuoksi voitaneen katsoa, ettei meripelastuspalvelua koskevan lain antamisesta suoranaisesti tai välittömästi aiheudu henkilölisäystarpeita. Meripelastuspalvelun tehostamiseksi on rajavartiolaitoksen voimavaroja jossakin määrin lisätty ja niitä on tarkoitus edelleen lisätä. Tämän lain antaminen ei aiheuta muutoksia jo aikaisemmin laadittuihin suunnitelmiin eikä niiden toteuttamiseen.

4. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuista säännöksistä ei aiheudu ainkaan välittömästi lisämenoja. Meripelastusvalmiuden kehittäminen nykyisestä tasosta sisältyisi kunkin siihen osallistuvan viranomaisten toimintojen muuhun kehittämiseen. Vapaaehtoisille pelastuspalvelujärjestöille uskottavista tehtävistä valtiolle koituvat kustannukset käsiteltäisiin erikseen siinä yhteydessä, kun ratkaistaan, uskotaanko niille joitakin tehtäviä ja millaisia kustannuksia siitä aiheutuisi. Yhteisöille ja yksityisille suoritettavat korvaukset välineiden ja laitteiden samoin kuin elintarvikkeiden ja polttoaineiden käytöstä ja avustamistyöstä säilyisivät määrältään saman suuruisina kuin tähänkin saakka, sillä näitä koskevat säännökset on ehdotettu vain kirjoitettavaksi suoraan meripelastuspalvelusta annettavaan lakiin viittaamatta palo- ja pelastustoimista annettuun lakiin, jonka mukaisina ne on tähän saakka suoritettu.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

Meripelastuksella on käsitteenä suomenkielissä kaksi merkitystä toisin kuin esimerkiksi ruotsin-, saksan- ja englannin kielissä. Lakiehdotuksen 1 §:ssä laki ehdotetaan rajattavaksi koskemaan vain ihmishengen pelastamiseksi suorittavaa meripelastuspalvelua. Omaisuuden pelastaminen, jota pääasiassa suorittavat kaupalliset yhteisöt, jäisi kokonaisuudessaan tämän ehdotuksen ulkopuolelle. Alueellisesti ehdotettu laki on rajattu koskemaan vain merialuetta, jolloin sen ulkopuolelle jäävät järvet, joet ja muut sisämaassa olevat vesialueet.

Ehdotuksen 2 §:n säännös on kirjoitettu asiallisesti saman sisältöiseksi kuin rajavartiolaitoksesta annetun asetuksen 2 §:n 2 kohta (366/80). Vaikka rajavartiolaitoksen osalta voitaisiin pitää riittävänä jo olemassa olevia säännöksiä sen meripelastusvelvoitteista, on katsottu, että ehdotettuun lakiin on tarpeen kirjoittaa näkyviin myös rajavartiolaitosta koskeva osuus. Ehdotetulla säännöksellä ei ehdoteta muutettavaksi rajavartiolaitoksella jo olevia tehtäviä.

Lakiehdotuksen 3 §:n säännös on sen keskeisin osa. Tähän säännökseen on kirjoitettu näkyviin ne viranomaiset, joiden velvollisuutena on osallistua meripelastuspalveluun. Säännöksessä mainituista viranomaisista merenkulkulaitos, poliisi, puolustusvoimat, tullilaitos, tie- ja vesirakennuslaitos sekä paloviranomaiset osallistuvat merialueella suorittaviin meripelastustoimiin. Posti- ja telelaitos sekä ilmaliu- ja terveydenhuoltoviranomaisille kuuluisi tehtäviä pääasiassa maalla. Posti- ja telelaitoksen tehtävänä olisi hätä- ja muiden ilmoitusten välittäminen sekä viestiyhteyksien ylläpitäminen ympärivuorokautisen viestiliikennetoiminnan avulla. Ilmailuviranomaisille on suunniteltu kuuluvaksi meripelastuspalvelussa tarpeellisen ilmailutoiminnan hälytys- ja lennonjohtotoiminta. Terveydenhuoltoviranomaisille kuuluisi sairaanhoidon järjestäminen merionnettomuustilanteiden varalta.

Säännösehdoituksessa mainituille viranomaisille kuuluvien meripelastustehtävien laajuutta, määrää ja ensisijaisuutta ei ole katsottu voitavan ehdottaa säädettäväksi laissa vaan niistä on tarkoitus säätää asetuksella.

Ehdotuksen 4 §:n säännös on yhdenmukainen palo- ja pelastustoimesta annetun lain 2 §:n kanssa. Säännöksellä ei ole tarkoitus muuttaa meripelastuspalvelua koskevia järjestelyjä, vaan eri viranomaisten meripelastuspalveluun liittyvä toiminta säilyisi lähitulevaisuudessa nykyisen laajuisena. Meripelastustehon nostaminen ja sen määrän lisääminen tapahtuisivat meripelastuspalveluun osallistuvien viranomaisten toiminnan yleisen kehittymisen myötä.

Ehdotuksen 5—10 § vastaavat sisällöltään niitä säännöksiä, joita rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a §:n nojalla on sovellettu yhteisöihin ja yksityisiin.

Rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a §:n mukaan merivartioston komentajalle on sama oikeus kuin sammutus- ja pelastustoimintaa johtavalla viranomaisella on palo- ja pelastustoimesta annetun lain 29—32 §:n nojalla määrätä merivartioston toimintapiirissä oleskeleva henkilö avustamaan rajavartiolaitosta meripelastuspalvelun suorittamisessa samoin kuin luovuttamaan rajavartiolaitoksen käyttöön tarpeellisia viestitys- ja kuljetusvälineitä, poltto- ja voiteluaineita, elintarvikkeita, työvälineitä sekä muuta kalustoa ja laitteita.

Rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a §:ssä viitataan palo- ja pelastustoimesta annetun lain 29—32 §, 34—38 § ja 48 § säännöksiin. Lakiehdotuksen valmistelun yhteydessä saatujen lausuntojen nojalla on katsottu perustelluksi kirjoittaa yhteisöjä ja yksityisiä henkilöitä koskevat ja niillä nykyisin rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a §:n nojalla olevat velvoitteet yksilöidysti lakiehdotukseen, jotta tässä laissa olisi kootusti meripelastuspalvelua koskevat säännökset. Samalla ehdotetaan rajavartiolaitoksesta annetun lain 15 a § tarpeettomana kumottavaksi.

Lakiehdotuksen 11 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta uskoa meripelastuspalveluun kuuluvia tai siihen liittyviä tehtäviä vapaaehtoisille järjestöille sekä suorittaa niistä aiheutuvia kustannuksia valtion varoista. Suomen Meripelastusseura on perustamisestaan lähtien osallistunut aktiivisesti meripelastuspalveluun ja se on osallisena myös nykyisen meripelastusohjeen mukaisissa meripelastussuunnitelmissa. Sille ja muille vapaaehtoisille järjestöille ei ole konkreettisesti suunniteltu nykyistä laa-

jempien tehtävien uskomista, mutta tarkoituksenmukaisena pidetään mahdollisuuden varaimista siihen samalla tavoin kuin esimerkiksi väestönsuojelulain 8 ja 27 §:ssä. Tällaisia tehtäviä voisivat olla tiedotus- ja valistustoiminta joiltakin osin. Säännös ei aiheuttaisi ainakaan välittömästi kustannuksia valtiolle, koska tehtävien uskominen järjestöille jäisi riippumaan tarpeista ja siitä, olisiko näiden tarpeiden tyydyttäminen tarkoituksenmukaisinta toteuttaa uskomalla tehtäviä järjestöille ja voitaisiinko siihen osoittaa valtion varoja.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Lakiehdotuksen 3 ja 12 §:n nojalla säädettäisiin asetuksella siitä, missä laajuudessa muut viranomaiset kuin rajavartiolaitos osallistuisivat meripelastuspalveluun. Asetukseen olisi tarkoitus sisällyttää nykyisin meripelastusohjeessa oleva kansainvälisen käytännön mukainen vaaratilanteen kolmiasteinen käsitteistö: epävarmuustilanne, hälytystilanne ja hätätilanne. Näiden perusteella asetuksessa säädettäisiin, että lakiehdotuksen 3 §:ssä tarkoitettujen viranomaisten on ainakin hätätilanteessa, joka vastaa oleellisilta osiltaan pelastustoimen laiminlyöntiä koskevassa rikoslain 21 luvun 13 §:ssä tarkoitettua tilannetta, aina muut virkatehtävät syrjäyttäen osallistuttava meripelastustehtäviin, milloin hätätilanne on alueellisesti ja ajallisesti niin sijoittunut, että avun antaminen on järkevällä tavalla mahdollista. Hälytys-

tilanteessa, jossa ei ole vielä täyttä varmuutta konkreettisesta hädästä, mainittujen viranomaisten tulisi ryhtyä ainakin valmistautumaan meripelastustoimiin. Epävarmuustilanteessa viranomaisten velvollisuutena olisi osallistua tiedustelujen ja etsinnän suorittamiseen sen selvittämiseksi, onko olemassa konkreettinen vaaratilanne.

Asetuksessa olisi tarkoitus säätää nimenomaisesti myös siitä, että viranomaisilla on laadittujen meripelastussuunnitelmien (meripelastusohje) mukainen, oma-aloitteinen velvollisuus ryhtyä meripelastustoimiin rajavartiolaitoksen ohella ja myös sen sijasta alueilla ja tapauksissa, joissa rajavartiolaitoksella ei ole käytettävissä yksikköjä.

Erikseen on tarkoitus ensi tilassa selvittää mahdollisuudet kattaa meripelastuspalvelusta valtiolle koituvia kustannuksia merenkulkijoilta perittävien maksuin.

3. Voimaantulo

Kun lakiehdotuksen tarkoituksena on pääosiltaan selkeyttää nykyiset meripelastusjärjestelyt ja saattaa ne lainsäädännön kannalta kestäväälle pohjalle ilman toimintojen sanottavaa muuttumista, pidetään välttämättömänä, että laki voitaisiin saattaa voimaan ensi tilassa. Tarkoituksena olisi, että se olisi voimassa vuoden 1982 purjehduskauden aikana.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus.

Laki

meripelastuspalvelusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Ihmishengen pelastamiseksi merihädästä taikka uhkaavasta vaaratilanteesta merialueella viranomaiset ovat velvolliset suorittamaan meripelastuspalvelua niin kuin tässä laissa säädetään.

2 §

Rajavartiolaitos suorittaa meripelastuspalvelua sekä huolehtii meripelastuspalvelun suunnittelusta, johtamisesta ja valvonnasta samoin kuin meripelastuspalveluun osallistuvien viranomaisten ja yhteisöjen toiminnan yhteensovittamisesta.

3 §

Merenkulkulaitos, poliisi, puolustusvoimat, tullilaitos, tie- ja vesirakennuslaitos sekä posti- ja telelaitos samoin kuin ilmailu-, palo- ja terveydenhuoltoviranomaiset ovat rajavartiolaitoksen ohella velvollisia osallistumaan meripelastuspalveluun asetuksella säädettävässä laajuudessa.

4 §

Meripelastuspalvelu on suunniteltava ja järjestettävä niin, että siihen kuuluvat toimenpiteet voidaan olosuhteissa, joissa niitä tarvitaan, suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

5 §

Jokainen merivartioston toimintapiirissä olekeleva työkykyinen henkilö on velvollinen merivartioston komentajan määräyksestä avustamaan meripelastustehtävässä, jollei pätevä syy ole esteenä.

6 §

Hätäilmoitusta, hälytystä ja muita meripelastustoimintaa koskevia tiedonantoja varten on annettava tarpeen mukaan käytettäväksi viestiyhteyksiä. Tiedonannot on välitettävä heti.

Meripelastustoimintaa varten saadaan merivartioston komentajan määräyksestä ottaa käyttöön tarpeellisia viestitys- ja kulkuvälineitä. Sama koskee pelastuskalustoa sekä pelastustoiminnassa tarvittavia työkoneita.

Merivartioston komentajan määräyksestä on annettava elintarvikkeita henkilöstöä varten sekä poltto- ja voiteluaineita kulkuvälineitä ja työkoneita varten.

7 §

Meripelastustoimintaa ei saa lopettaa eivätkä siihen osallistuvat tai siinä avustavat saa poistua ennen kuin toimintaa johtava viranomainen on antanut luvan.

Henkilöstöä ei saa pitää meripelastustehtävässä suurempaa määrää eikä pitempään kuin tarve vaatii.

8 §

Henkilö, joka merivartioston komentajan määräyksestä on avustanut meripelastustehtä-

vässä, saa valtiolta tähän tehtävään käytetyn ajan mukaan lasketun kohtuullisen palkkion.

Pelastustoimintaan osallistunut henkilö saa siinä turmeltuneista tai hävinneistä vaatteista, varusteista ja työvälineistä valtiolta korvauksen, jonka saamiseksi asiasta on ensi tilassa ilmoitettava toimintaa johtaneelle viranomaiselle. Kirjallinen korvausvaatimus on toimitettava merivartioston komentajalle kuuden kuukauden kuluessa vahingon tapahtumisesta.

9 §

Pelastustoiminnassa sattuneesta tapaturmasta suoritetaan asianomaiselle korvaus valtion varoista samojen perusteiden mukaan kuin työtapaturmasta siltä osin kuin vahingoittuneella ei ole oikeutta vähintään saman suuruisen korvaukseen muun lain mukaan.

Jos vahingoittuneen työnantaja on tämän lain nojalla korvattavan tapaturman osalta maksanut palkkaa, ennakkoa tai muita maksuja, on työnantajan oikeudesta voimassa, mitä tapaturmavakuutuslaissa (608/48) on työnantajan oikeudesta säädetty.

Asian, joka koskee korvauksen suorittamista valtion varoista tämän pykälän nojalla, käsittelee ensimmäisenä asteena tapaturmavirasto.

10 §

Elintarvikkeista sekä poltto- ja voiteluaineista, jotka luovutetaan 6 §:n 3 momentin nojalla, suorittaa valtio täyden korvauksen.

Mitä 1 momentissa on säädetty, koskee myös 6 §:n 1 ja 2 momentin nojalla käyttöön otettujen viestitys- ja kulkuvälineiden, pelastuskaluston ja työkonoiden käytöstä suoritettavaa korvausta. Sen ohessa on omistajalle erikseen korvattava mainituille välineille, työkoneille ja kalustolle aiheutunut vahinko.

11 §

Sisäasiainministeriö voi antaa meripelastuspalveluun kuuluvia tehtäviä vapaaehtoisten järjestöjen suorittavaksi. Niistä aiheutuneet kustannukset voidaan valtion tulo- ja menoarvion rajoissa kokonaan tai osaksi suorittaa tai korvata valtion varoista.

12 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

13 §

Tämä laki tulee voimaan _____
kuuta 198 . päivänä

Tällä lailla kumotaan rajavartiolaitoksesta 10
päivänä tammikuuta 1975 annetun lain 15 a §,
sellaisena kuin se on 7 päivänä toukokuuta
1976 annetussa laissa (358/76).

Helsingissä 2 päivänä huhtikuuta 1982

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Mikko Jokela*

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..